

Náměstí

Ještě předtím než odejdeme od kostela, stojí za to se porozhlédnout po náměstí. Patří k největším středověkým náměstím v Čechách, i když tento dojem trochu narušuje samotný kostel, který zabírá jeho velkou část a prostor opticky zmenšuje. Náměstí bylo vytyčeno při založení města kolem roku 1290. Pozdní doba vzniku Plzně (v té době už většina velkých měst stála) přinesla výhodu v podobě racionálně a velkoryse navrženého prostoru. A protože budování města bývá překotná záležitost, sloužil tento rozlehlý prostor mnoha účelům. V době před husitskými válkami bychom tu kromě kostela našli také hřbitov, masné krámy, školu, lékárnu a tržní boudy. Kvůli trhům ostatně náměstí vzniklo a stánky zde až do začátku 20. století zaplňovaly nejen plochu náměstí, ale i přilehlé ulice. Kolem náměstí stojí řada domů, z nichž většina pochází až z přelomu 19. a 20. století. Tehdy bohaté město, které těžilo ze svého úspěšného pivovaru, začalo historické centrum překotně modernizovat, což bohužel odneslo mnoho starých budov. Řada historických staveb však naštěstí vlně demolice unikla. Přímo naproti presbytáři tak dodnes stojí například pěkný barokní dům číslo 96. Jeho současná podoba pochází z přestavby v roce 1745 a podle zlatého domovního znamení ve vrcholu štítu se mu říká U Zlatého oka. Pojďme ale vyrazit, ať vidíme také další kus města.

Od kostela zamíříme k jihovýchodnímu rohu náměstí. Při chůzi nás zaujmou krásné měšťanské domy, třeba číslo 12 se dvěma mohutnými renesančními štíty. Říká se mu Scriboniovský a je známý tím, že zde v roce 1634 pobýval Albrecht z Valdštejna předtím, než odjel do Chebu, kde byl zavražděn. Hned vedle stojí bělostný renesanční krasavec, který mezi okny prvního a druhého patra nese měděný nápis Muzeum. Skrývá se v něm Národopisné muzeum Plzeňska a samotný dům je nazýván Chotěšovský, jelikož patřival stejnojmennému klášteru. Uvnitř ukrývá krásné záklopové stropy, klenby, a dokonce lodžii připomínající Itálii. Na samotném rohu náměstí pak zaujme zlatá kašna.

Kašna Anděl

Kašny

Plzeňské náměstí mívalo původně jen jednu kašnu. Stávala v severovýchodním rohu a sloužila pro většinu tehdejších plzeňských domů. Teprve na počátku 19. století se agilní purkmistr Martin Kopecký zasloužil o vybudování kašen ve všech čtyřech rozích náměstí. Tyto empírové kašny však pozbyly svého účelu v roce 1889, kdy byla zprovozněna nová plzeňská vodárna, a následně byly bez milosti zbořeny. V roce 2010 se však náměstí dočkalo návratu tradice. Na základě architektonické soutěže, v níž se sešlo 42 návrhů, zde byly realizovány mohutné pozlacené kašny, které mají připomínat atributy plzeňského znaku. My právě stojíme u kašny zvané Velbloud. V jihozápadním rohu se nachází Chrtice a v severovýchodním rohu Anděl. Místních se na ně ale raději neptejte – jsou tu stále ještě příliš krátce na to, aby si je Plzeňané oblíbili.